

- за масовістю (індивідуальний, фронтальний, груповий);
- за використанням технічних засобів навчання (безмашинний, комп'ютерний);
- за контролюючими особами (викладач, взаємоконтроль, самоконтроль).

Головна мета технологій діагностування – це встановлення зворотнього зв'язку в системі “викладач - студент”; керування процесом навчання студентів; формування навичок і умінь, їх коректування й удосконалення, систематизація знань. Важливо проводити діагностування студентів систематично, правильно організувати й спланувати на занятті проведення даних методик. Одним із питань, яке стоїть при системі діагностування знань студентів, є критерії і показники балів оцінювання успішності, якість знань, умінь майбутніх спеціалістів.

У розробці критеріїв знань, умінь, а також оцінки ми бачимо подальшу свою роботу над цією проблемою.

Т.М.Гусак, О.Г.Малінко

ВИКОРИСТАННЯ МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Статья посвящена использованию модульно-рейтинговой системы в процессе изучения иностранных языков. Анализируются задачи и цели модульно-рейтинговой системы обучения.

The present article deals with the question of using module-rating system during foreign language learning process.

The author analyses aims and purposes of module-rating system of teaching.

Нові технології в освіті відкривають широкі горизонти для використання тих форм та методів організації навчального процесу, які широко використовуються на Заході. В їх числі є і так звана рейтингова або модульно-рейтингова система навчання.

При вивченні іноземних мов враховуються такі фактори, як особисті здібності студента, його бажання оволодіти іноземною мовою, його відношення до процесу навчання в цілому, технічна оснастка факультету чи кафедри, наявність ТЗН, аудіо- та відеокабінетів, комп'ютерних класів, тощо.

Основним завданням модульно-рейтингової системи є можливість активно впливати на процес навчання студента, можливість зацікавити студента процесом навчання, результатом чого стало б покращення успішності. Це покращення може бути викликане використанням модульно-рейтингової системи. Використання цієї системи позитивно впливає на успішність та навчальну дисципліну студентів, значно підвищує якість знань студентів.

Ця система складається із двох взаємопов'язаних і доповнюючих одна одну складових частин: рейтингової та модульної. Їх можна використовувати і кожен окремо, але тоді ефективність буде набагато меншою. Мета модульної системи – поставити студента перед необхідністю постійно працювати протягом всього семестру. Можна розбити весь граматичний матеріал, який вивчається на I курсі на декілька модулів (блоків), наприклад, на 6 модулів, як показано на табл. 1, включивши до модулів також економічні теми, які вивчаються на II курсі в першому семестрі.

Кожен модуль містить 2-3 граматичні теми та теми по економіці, по яким ми проводимо практичні заняття. На кожне заняття студент повинен показати викладачеві

індивідуальне домашнє завдання по темі, яка вивчається, здати її усно та отримати певну кількість балів, скажімо, 5.

ОСНОВНІ ГРАМАТИЧНІ РОЗДІЛИ ТА ТЕМИ

Видо-часові граматичні форми та теми		Модулі
Modal Verbs Pronouns	Market and market structures	Модуль 1
The Passive Voice Pronouns	Demand	Модуль 2
Sequence of Tenses Direct and Indirect Speech Pronouns	Supply	Модуль 3
The Infinitive The Prepositional Infinitive Complex	Market Price	Модуль 4

Якщо робота не виконана, чи виконана невірно – 0, задовільно – 1-2, добре – 3-4, відмінно – 5. Можна ввести також лабораторні роботи при наявності комп'ютерних програм чи розробок і тоді ще раз на місяць студенти здають лабораторну, за яку отримують ще, скажімо, 3 бали. Якщо студент вчасно не здав лабораторну, бали відраховуються. Також можна ввести раз на місяць чи два-три рази на семестр самостійну роботу з газетою чи домашнім читанням, за що, скажімо, студент отримує 3 бали.

Після засвоєння кожного модуля проводиться тестовий екзамен, сума балів за який і буде оцінкою знань студента по даній дисципліні. Остання частина і входить в рейтинг студента, як складова. Умовою допуску до тестового екзамену є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати під час виконання всіх видів робіт протягом модуля. Це робить модульну систему гнучкою. Якщо ж студент не набрав

мінімальну суму балів, то він не допускається до тестового екзамену і йому рекомендується набрати цю кількість балів за рахунок лабораторних, індивідуальних та самостійних робіт. За всі тестові екзамени студент може отримати протягом семестру за три модулі мінімально – 14 балів, максимально – 33 бали за поточний контроль і за кожний тестовий екзамен від 0 до 6 балів, тобто 12-18 балів. Якщо два модулі – 12 балів, три – 18 балів.

Студент, який отримав не менше, скажімо, 15-16 балів може звільнитися від курсового екзамену чи заліку.

Студент, який отримав менше 15 балів, здає екзамен, до якого від допускається, отримавши мінімальну суму балів.

У цьому випадку екзамен, який проводиться письмово повинен містити завдання по всіх розділах, які вивчалися. Модульна система вимагає чітких правил її проведення і ці правила повинні знати і студенти і викладачі. Обов'язково повинні видаватися методичні вказівки по проведенню модульного контролю по даній дисципліні. Ці вказівки видаються кожній групі і кожен студент з перших днів навчання повинен знати всі умови та вимоги, також кількість модулів, перелік тем, які входять до цих модулів, а також кількість завдань, їх оцінка в балах та строки (тижні чи місяці) їх виконання. Внесення змін до цієї інструкції надалі протягом року не допускається. Якщо будь-яка кількість годин випадає через свята, це повинно бути вказано в інструкції.

Вказівки також повинні містити:

- а) зміст і загальну кількість модулів;
- б) список методичної літератури;
- в) систему оцінювання робіт;
- г) строки виконання кожного модуля;
- д) строки проведення тестового екзамену;
- е) систему оцінювання, тобто кількість балів;

є) порядок звільнення студента від семестрового екзамену чи заліку за результатами модульної системи.

Мета рейтингової системи дати об'єктивну розгорнуту оцінку знань студента та його підготовки по всім предметам, які вивчаються на даному курсі. Рейтинг використовується під час атестації студентів. Але основним при використанні рейтингової системи повинно бути використання цієї системи всім університетом не тільки стосовно студентів, але й стосовно викладачів, оскільки рейтинг повинен використовуватися як при атестації студентів, при влаштуванні спеціалістів на роботу, при переукладанні контракту з викладачем, при прийнятті викладача на роботу, при підвищенні кваліфікаційного рівня викладача.

Рейтинг викладача включає анонімне опитування студентів всіх курсів, на яких викладає даний викладач.

У студентів запитують думку про рівень проведення занять, ставлення викладача до свого предмету, чи вважає студент за потрібне відвідувати заняття чи лекції цього викладача. Прикладом може бути пані Маделейн Олбрайт, яка протягом семи років займала по рейтингу перше місце у своєму університеті серед викладачів.

Система рейтингу для студента надасть можливість, наприклад, першим 10-20 студентам на право на найкращу роботу, при умові відбору цих студентів представниками фірм, як це практикується за кордоном, звільнення на 40-50% від оплати за навчання, якщо це контрактник.

Для викладача, при умові поліпшення економічної ситуації у країні і збільшенні оплати, яка справді надасть змогу жити достойно, це буде досить гарний стимул для росту та надання можливості займатися підвищенням свого рівня.

Для нашої країни та для наших стереотипів модульно-рейтингова система – це якісно новий рівень викладання у вищій школі, закладення справді демократичних принципів оцінювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Mood A. M. Macro-Analysis of the American Educational System, Operations Res., 17, 770-784 (1969).
2. Adelman J., Parti M., The Determinants of Student Achievement, Research Bulletin, Rutgers University, New Brunswick, New Jersey, 1972.
3. Гусева А.Ф., Закс Е.В. Рейтинговая система – новый подход к организации контроля в обучении общей химии // Тез. докл. XVI Менделеевского съезда по общей и прикладной химии Т.1. – СПб., 1998. – С. 370-371.
4. Наделяев В., Мартинова Т., Герстенбергер В. И др. Рейтинговая система оценки знаний при изучении общетехнических дисциплин // Высшее образование в России. – 1997. - №2. – С. 103-107.

М.Г.Вієвська

ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА З МОЛОДДЮ ЯК ЗАСІБ АДАПТАЦІЇ ДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

В статті розглядається проблема використання внеаудиторної роботи со студентами, адаптації первокурсників к обучению в высшей школе. Показана роль выпускающих кафедр, формы внеаудиторной работы по психолого-педагогическим дисциплинам в экономическом вузе. Предлагается программа кураторских часов для студентов I курса.